

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: E. Hillekens (GL), R. Tjepkema (PvdA), T. Rustenbiel (D66), B. Hekkema (PvdD), R. Staijen (Stadspartij), H. de Waard (SP), R. Heiner (VVD), L. Dwarshuis (CU), I. van Jaarsveld (CDA), L. van der Laan (PvH)

Namens het college: R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Friesestraatweg 175

00:18:24

Voorzitter: Goedenavond allemaal, welkom bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Friesestraatweg 175. Er hebben zich geen insprekers gemeld. We kunnen direct overgaan tot de eerste termijn. Deze sessie vindt plaats in twee termijnen. Eerste termijn. Zijn er vragen aan het college? Meerdere fracties. Dan ga ik hier rechts beginnen. Partij voor de Dieren.

00:18:50

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. De GGD heeft in het zienswijze verslag een en ander opgeschreven over de bepaalde waarde, ook qua gezondheid, in relatie tot de woningen. We gaan veel meer woningen bouwen aan de Friesestraatweg. Kan het college reflecteren op die uitspraken van de GGD hoe we ontwikkelende partijen meenemen in de zorgen die de GGD heeft.

00:19:12

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:19:15

De heer Tjepkema: De bouwhoogte van de panden in dit plan is lager dan de bouwhoogte van bijvoorbeeld het Woldring gebouw. Daarnaast ook van de gebouwen daar weer naast. Ik vraag me af: met hogere gebouwen zal je meer woonruimte in woningen kunnen realiseren. Komt de leefbaarheid vaak ten goede. Hoe reflecteert de wethouder daarop? Zou die hoogte niet ideaal zijn, bijvoorbeeld in dit gebied?

00:19:41

De heer Staijen: Er heeft vroeger een verffabriek gestaan op die locatie. Waarschijnlijk is de grond sterk vervuild. Is dat al onderzocht? Zo ja, als het vervuild is, wie draait dan op voor de kosten van de sanering?

00:19:54

Voorzitter: Dat is een technische vraag. We kijken zo meteen in hoeverre de wethouder daarop gaat reageren. ChristenUnie.

00:20:00

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Ik heb nagevraagd over hoe het zit met de zonwering. Of het vooral is met de warmte die zou kunnen ontstaan in de panden. We hebben bij Xior gezien verderop dat dat lang niet altijd goed gaat. Voert het college het gesprek met de ontwikkelaar hierover? Hoe stelt zij zich hier op in de wedstrijd?

00:20:30

Voorzitter: VVD.

00:20:30

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, ik had gehoopt hier nooit weer over te hoeven beginnen. Helaas. Voor de zomer hebben wij een mededeling gehad dat er een nieuwe definitie voor een huishouden was. In deze bestemming is de oude definitie gebruikt. Is het college bereid om dit te veranderen?

00:20:50

Voorzitter: Het CDA.

00:20:50

De heer Van Jaarsveld: Voorzitter, ik was benieuwd of de wethouder het met mij eens is dat het verstandig is om het bouwen bij de huidige hoogte te houden en niet hoger te gaan. Bijvoorbeeld in relatie tot de bewonersreactie en de schaduw over het water. Andere argumenten die zij hebben opgevoerd.

00:21:04

Voorzitter: Volgens mij heeft de Partij voor het Noord nog een vraag.

00:21:10

De heer Van der Laan: Voorzitter, wij zitten nog met: hoe kun je die boulevard aan de Reitdiep kant zo open mogelijk houden voor de toekomst? Dat er niet, zoals bij het Woldringcomplex, plotseling hekken worden geplaatst. Voor wat betreft dat laatste onderwerp: zijn er nog ontwikkelingen die nu of in de toekomst het mogelijk maken om daar vanaf Crossroads tot dit plan een doorloop te creëren aan de waterkant? Wellicht zijn daar nieuwe ontwikkelingen, voorzitter.

00:21:42

Voorzitter: De laatste vragen, SP.

00:21:44

De heer De Waard: Dank, voorzitter. Dit bestemmingsplan is een dilemma voor de SP. De plek waar we het nu over hebben, is een aantrekkelijke plek om te bouwen. We hebben woningnood. Iedere woning die we erbij halen, is er één. We zien de zienswijze van de GGD en de Veiligheidsregio over de risico's, over ongezonde lucht, hitte. De veiligheidsrisico's, waar net een aantal keer aan gerefereerd is. Er staat nogal wat in die zienswijze. Mijn vraag is: hoe reflecteert de wethouder daarop? Geloofst hij dat de ontwikkelaar de potentiële problemen kan verhelpen? Is dit gebouw straks een plek waar ik over een paar jaar met de SP actie sta te voeren, omdat het slechte woningen blijken?

00:22:29

Voorzitter: Een flink aantal vragen. Ik kijk even. Beantwoording van het college.

00:22:39

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, voorzitter. Ik loop de partijen bij langs. De eerste en de laatste vraag van Partij voor de Dieren en SP gaan over de zienswijze van de GGD en ik denk ook de Veiligheidsregio. Uw raad heeft in 2022 de Structuurvisie vastgesteld voor de Reitdiepzone. Daarmee het college opdracht gegeven om dit gebied in ontwikkeling te nemen. Niet zoals u van dit college of van uzelf als raad gewend bent, door dat te doen vanuit eigendom. Door een ruimtelijk kader neer te leggen en met de eigenaren in gesprek te gaan over de ontwikkeling. Binnen dat kader heeft u als gezegd: mag de ontwikkeling plaatsvinden. De discussie over veiligheid en gezondheid heeft in 2022 plaatsgevonden. Dat is niet alleen een

discussie geweest. Dat is een afweging geweest die u als raad heeft gemaakt. Uw raad heeft zelf toentertijd de afweging gemaakt: wij willen op deze plek verdichten.

00:23:35

De heer Van Niejenhuis: We hebben een grote woningbouwopgave. Wij zien hier veiligheidsrisico's, zoals die omschreven zijn door de Veiligheidsregio. De GGD heeft ons advies gegeven. Wij blijven met hun in gesprek, als zeer gewaardeerde medeoverheden, partners in dit proces. Met hen kijken we naar wat we kunnen doen om de situatie te verbeteren. We weten dat we, om de situatie op te lossen, bij de bron moeten zijn. Dat is het aanpakken van Ring West. Dat is waar we hard aan werken. In de tussentijd nemen we maatregelen om bijvoorbeeld dove gevels toe te passen, waardoor het geluid buiten blijft. We kijken met de Veiligheidsregio wat we kunnen doen aan misschien voorkomende plas dras band, in het geval er chemicaliën vervoerd worden en daar iets mee gebeurt. De langetermijnoplossing is het verleggen van de westelijke ringweg, enigszins verdiept aanleggen.

00:24:31

De heer Van Niejenhuis: Dat zal het verschil gaan maken. Daar werken we hard aan. Daar heeft u rekening mee gehouden met de Structuurvisie, die u twee jaar geleden heeft vastgesteld. Voorzitter, de PVDA vraagt naar de bouwhoogtes. Is het lager dan op sommige andere plekken? Het Xior gebouw is genoemd door de ChristenUnie. Ook aan de andere kant Woldring. Die zijn hoger. Dat is passend in de Structuurvisie die u in 2022 heeft vastgesteld. Waarbij we aan de beide uiteinden van de Reitdiepzones wat hoger gaan. In het tussengelegen gedeeltes wat lager gaan. Dat heeft te maken met het punt wat het CDA inbrengt, de omgeving. De mensen die aan de overzijde van de Reitdiepzone wonen. De impact die dat op hun leefomgeving heeft. Vandaar dat wij ervoor kiezen om op deze manier te bouwen en niet hoger. Nog steeds een intensief bebouwd stukje stad, zou ik zeggen.

00:25:23

De heer Van Niejenhuis: De Stadspartij vraagt naar de sanering. Is een tikkeltje technische vraag. Dat ligt volledig bij de eigenaar en ontwikkelaar van de plannen. Daar hoeft u niet bang voor te zijn, als dat de achtergrond van de vraag is, dat daarvoor nog een rekening bij de gemeente terechtkomt. Voorzitter, de ChristenUnie vraagt of warmte een issue is. De hoogte en de oriëntatie van dit gebouw is anders dan het Xior gebouw. Dat maakt dat wij denken dat dat hier niet op deze manier zal optreden. Het is iets wat we meenemen in gesprekken met ontwikkelaars, eigenaren. Het is niet iets waar we wettelijk gezien voorwaarden aan kunnen stellen. De VVD vraagt naar de huishoud definitie. Ik had gedacht dat we het daar nooit meer over gingen hebben. Bij deze. U heeft die definitie nog niet vastgesteld.

00:26:09

De heer Van Niejenhuis: Wij hebben voor de zomer een brief geschreven. Daarin hebben we aangekondigd die huishouden definitie te willen verruimen, met daarbij een denkrichting... Volgens mij hebben zelfs dat woord gebruikt. De denkrichting: op deze manier zouden we dat willen doen. Dat moet nog worden vastgelegd in beleid. Dat hopen we voor het eind van het jaar te doen. Dat betekent dat het in de plannen die nu voor komen te liggen niet zit. Met terugwerkende kracht gaat dat gelden in ons gemeentelijk beleid voor onze gemeente. Het CDA heb ik zojuist denk ik benoemd. Partij voor het Noorden vraagt naar de boulevard aan de Reitdiep zijde en of dat

alsnog gaat lukken bij locatie Woldring. Met deze eigenaar en toekomstige eigenaren maken we die afspraken aan de voorzijde.

00:26:59

De heer Van Niejenhuis: U heeft denk ik via de media kunnen vernemen dat bij Woldring een handhavingstraject loopt op het hek wat daar nu staat. We hopen daar op termijn die boulevard, die verbinding te kunnen maken. Tot zover, voorzitter.

00:27:17

Voorzitter: Vervolg vraag van de SP.

00:27:20

De heer De Waard: Dank, voorzitter. Over die hitte en die andere veiligheidsrisico's die we niet kunnen afdwingen, de oplossingen daarvan. We zijn in goed gesprek met de initiatiefnemer. Dat is mooi. Heeft de wethouder vertrouwen dat dat gesprek gaat leiden tot oplossingen van die problemen?

00:27:44

De heer Van Niejenhuis: Voorzitter, die problemen zijn er nog niet. Ik kan ze niet oplossen.

00:27:48

De heer De Waard: Potentiële risico's.

00:27:49

De heer Van Niejenhuis: Wij denken dat we hier op een manier kunnen bouwen die voor veel mensen een kwalitatieve woonomgeving is. Die niet alleen hun woonwens oplossen, maar op een mooi stukje stad. Het zal zo zijn, als de westelijke ringweg verlegd zou worden, dat die kwaliteit veel verder omhoog gaat. Bijvoorbeeld het wegverkeer geluid kunnen we opvangen met de dove gevels. De binnenterreinen zullen, doordat de bebouwing vrij hoog is, verwachten wij weinig tot geen geluidsoverlast kennen. Aan de Reitdiep zijde ontstaat een prachtig stukje stad, waar het goed toeven is. Wij denken dat we hiermee meewerken aan een mooi bouwplan. Ik heb niet de verwachting dat u daar als SP over een paar jaar tegen het hoofd zult lopen dat dat niet goed zou zijn.

00:28:40

Voorzitter: D66 kwam later binnen. Heeft u nog een vraag voor de eerste termijn aan het college?

00:28:44

De heer Rustebiel: Over de boulevard. Die is op een goede manier beantwoord, hoor ik net.

00:28:49

Voorzitter: Perfect. Heeft iedereen zijn vragen beantwoord gekregen? Kunnen we over naar de tweede termijn? De VVD trapt hem af.

00:29:00

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, de VVD is erg te spreken over de plannen. We hebben vaak opgeroepen om voor eenpersoonshuishoudens te bouwen. Hier zijn de plannen om ook woningen van 50 vierkante meter te bouwen. Dat is mooi. Wij zijn één van de meest dichtbevolkte landen. Wij wonen op bijna de

meeste vierkante meters per persoon in relatie tot andere landen. Dan terug naar het plan. Deze vormen van hoogbouw, zoals die voorgesteld worden, zijn ontzettend belangrijk om de woningnood aan te pakken, zeker in bestaand gebied. Dit soort ontwikkelingen bieden kansen. In het verleden zijn er grote fouten gemaakt aan de Friesestraatweg, bijvoorbeeld bij Woldring, ten aanzien van het parkeren. Dit biedt kansen om dat recht te zetten.

00:29:48

De heer Heiner: De vraag aan het college: of het college kansen ziet om extra parkeerplekken toe te voegen, om alle parkeerproblemen definitief op te lossen aan de Friesestraatweg. Samenvattend: de VVD is een grote voorstander van deze ontwikkeling. We moeten er niet te lang over praten. We moeten gaan bouwen, bouwen, bouwen.

00:30:12

Voorzitter: De volgende woordvoering: Partij van de Arbeid.

00:30:16

De heer Tjepkema: Er wordt gelachen aan de overkant. Ik hoop dat het niet door de tekst komt, omdat u die van tevoren heeft gelezen. Daar word ik onzeker van. Grapje. Voorzitter, de Partij van de Arbeid is blij met de plannen, waarmee hebben 160 appartementen toe gaan voegen aan Groningen. Dat is keihard nodig. Zeker ook die elementen van hoogbouw, waar we het al over hadden. Voorzitter, we zien dat het, dat werd net al genoemd, soms moeilijk sturen is op zo'n gebied. Het is een gebied waar veel verschillende partijen grond hebben. We hebben als gemeente weinig grond, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Meerstad en de Suikerzijde. Dat zie je. Je ziet allerlei postzegelplannen ontstaan. Het is aan de gemeente om daar op een goede manier sturing aan te geven. We zien dat het college dat op verschillende manieren nu doet in dit gebied.

00:31:01

De heer Tjepkema: Voorzitter, mijn eerste suggestie gaat daarover. Je ziet dat het moeilijk is om daar grip op te behouden. Dat is logisch. Je ziet dat bijvoorbeeld soms in de bouwhoogtes. Zeker je ook in het materiaalgebruik terug. Je ziet dat misschien het meest terug in het creëren van openbare ruimte in zo'n gebied. Bij Stadshaven zie je dat dat een stuk beter gaat. Je ziet hier dat het af en toe lastig is om op te sturen. Ik wil de wethouder vragen welke kans hij daar alsnog voor ziet om dat in Reipdiepswaard te gaan doen. Welke stappen kunnen er gezet worden om bijvoorbeeld meer aansluiting te zoeken op de bestaande bouw, bestaand gebied, maar ook op de delen die nog ontwikkeld gaan worden? Voorzitter, een essentieel punt voor de Partij van de Arbeid. Dat gaat over betaalbare woningbouw.

00:31:43

De heer Tjepkema: We zien in dit plan dat er gesproken wordt over betaalbare woningbouw. We zien dat de verwachting is dat een deel betaalbaar blijft. Er zijn geen afspraken over gemaakt. Voorzitter, de Partij van de Arbeid zou dat het liefst vaak doen. Daar hebben we het eerder over gehad. Ik denk dat je in de Reitdiep zone ziet dat daar kansen liggen om de volgende stap te zetten. Meer te sturen op de afspraken met bijvoorbeeld de corporaties om in deze gebieden te gaan bouwen. Daar zullen we als Partij van de Arbeid op terugkomen. Voor dit plan zou ik willen vragen aan de wethouder: heeft hij het vertrouwen dat in dit plan die betaalbaarheid

terug blijft komen? Dat de woningen betaalbaar zullen blijven, zoals nu verwacht wordt, maar waar geen concrete afspraken over liggen.

00:32:27

Voorzitter: Er is een interruptie van de VVD.

00:32:28

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, ik ben benieuwd hoeveel betaalbare woningen de PvdA in dit plan zou willen terugzien. Wanneer is het voldoende wat de PvdA betreft?

00:32:37

Voorzitter: Partij van de arbeid.

00:32:39

De heer Tjepkema: Voorzitter, als wij zo betaalbaar mogelijk kunnen bouwen, is het hartstikke mooi. Daar gaan we voor. Daar zit ik voor in de raad en in de politiek. U hoop ik ook.

00:32:51

Voorzitter: De VVD kreeg een vraag terug.

00:32:53

De heer Heiner: Voorzitter, ik was benieuwd of de PvdA getallen kon noemen. Hoeveel betaalbaar? Zodat we dat kunnen toetsen. Dat we straks tegen het college kunnen zeggen: we hebben dit met elkaar afgesproken. U heeft het wel of niet gehaald. Daarom vroeg ik de PvdA: hoeveel betaalbaar de PvdA wil?

00:33:10

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:33:11

De heer Tjepkema: Ik zie het niet als mijn raad taak om voor elk plan dat af te gaan tikken aan de voorkant. Als ik u kan vinden in het meedenken over hoe we dit meer sturing kunnen geven, dat hoor ik uit deze opmerking, neem ik u graag daarin mee. Voorzitter, ik ga door met mijn woordvoering, als dat mag. Dan is er al iets gezegd over dat wijkpad, wat gerealiseerd kan worden aan die kant van het Reitdiep. We zien dat Woldring een hufterig hek neergezet heeft om hun pand heen. Daarmee een stukje openbare ruimte in een gebied wat schaars is weggenomen heeft. Dat terwijl we dat wijkpad zo snel mogelijk moeten gaan realiseren. Volgens mij vinden we dat als raad ontzettend belangrijk. Oproep aan het college om daar mee door te gaan en te kijken hoe we dat zo snel mogelijk kunnen doen. Als we eerder delen aan kunnen leggen van dat pad, dan zou dat mooi zijn. Dan mijn laatste punt. Dat gaat over de voorzieningen in het gebied.

00:33:58

Voorzitter: Voordat je bij je laatste punt komt, interruptie van het CDA.

00:34:01

De heer Van Jaarsveld: Dank, voorzitter. Ik wilde door op dat betaalbaar. Ik snap de woordvoering van de PvdA niet. Als er wordt gevraagd om meer of veel. Een beetje een stoere oproep bijna. Dan wordt er gevraagd: naar hoeveel wil de PvdA? Dan

durft de PvdA niet een minimum te noemen, niet een streefpercentage te noemen. Heeft de PvdA geen lef meer, is mijn vraag.

00:34:22

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:34:23

De heer Tjepkema: Dat zult u terugzien in onze voorstellen. Daar mag u ons op beoordelen, zou ik zeggen. Ik verwijs de heer Van Jaarsveld graag door naar de strategische woningbouwprogrammering, waar we voorgestemd hebben. Ik maak mijn laatste punt. Dat gaat over voorzieningen.

00:34:37

Voorzitter: Daarvoor een interruptie van het CDA.

00:34:39

De heer Van Jaarsveld: Dank, voorzitter. Als wij dat lezen, dan zie niet meer. Dan zie ik daar iets staan. U vraagt meer. De vraag is dan aan de PvdA denk ik gerechtvaardigd. Hoeveel meer? Waarom vraagt u om meer als u geen boter bij de vis in eigen cijfers durft te leveren?

00:34:55

Voorzitter: Een reactie en daarna verder met uw woordvoering.

00:35:00

De heer Tjepkema: Voorzitter, het gaat om het feit dat we zien dat bijvoorbeeld in de Reitdiepzone of Reitdiepswaard het moeilijker sturen is. Dat is ook in andere gebieden waar veel initiatiefnemers grond hebben. We zien dat er veel woningen verrijzen die niet van corporaties zijn. Daar wil de Partij van de Arbeid wat aan gaan doen. We willen vastleggen dat de corporaties meer ruimte krijgen. Dat de corporaties daar meer sociale huurwoningen en middenhuurwoningen gaan bouwen. Als ik de heer Van Jaarsveld aan mijn zijde mag rekenen daarmee, dan wil ik graag met hem naar een aantallen kijken, mocht dat nodig zijn. Ik wil eerst die eerste stap graag zetten. Dan rond ik hem af met het laatste punt. Dat gaat over voorzieningen, voorzitter. We zien in verschillende wijken, dat is in elk gebied aan de orde, dat zo'n wijk tot leven komt, met de voorzieningen die je daar plaatst.

00:35:38

De heer Tjepkema: De wijk is niet alleen om in te wonen, ook om in te leven. Het is belangrijk dat we in Reitdiepswaard gaan sturen op meer voorzieningen in de plint en meer voorzieningen bijvoorbeeld in de rest van het gebied. Ik weet dat er plannen liggen voor rond de huidige locatie van Baxbier, om daar meer een voorzieningen hub te gaan realiseren. Ik zou graag de wethouder willen vragen naar de stand van zaken daarvan. Voornamelijk of hij van plan is om zo snel mogelijk, met zo snel mogelijk geef ik hem daar wat ruimte in moet ik zeggen, die voorzieningen te gaan realiseren. Dank.

00:36:11

Voorzitter: Het CDA voor de volgende woordvoering.

00:36:13

De heer Van Jaarsveld: Dank, voorzitter. Mijn fractie kijkt positief naar deze plannen. Ik zou het middenstuk van de VVD woordvoering kunnen overslaan en me aansluiten

bij: wij willen ook graag zo snel mogelijk bouwen. Dan hou ik het bij één keer. Ik wil daar wel bij zeggen: wij zullen niet vragen om meer. Wij zullen niet zeggen: doe het zo snel mogelijk, je krijgt ruimte. Ik vind dat allemaal een beetje loze, laffe teksten vanuit de Partij van de Arbeid. Dit was mijn woordvoering.

00:36:41

Voorzitter: De volgende woordvoering: Stadspartij.

00:36:46

De heer Staijen: Dank, voorzitter. Honderd zestig kleine appartementen erbij is hard nodig, gezien de grote tekorten aan woonruimte. De Stadspartij staat erachter dat die hier gebouwd worden. Voorzitter, dit plan voorziet in dichte en hoge bebouwing tussen de vele andere dichte, hoge gebouwen in die smalle strook grond tussen de Ringweg West en het Reitdiep. Na dit plan wordt de Gembetonlocatie vol gezet. Ik heb het eerder gezegd: dit wordt de Chinese muur van de stad.

00:37:18

Voorzitter: U krijgt wat interrupties. GroenLinks.

00:37:20

Mevrouw Hillekens: Dank, voorzitter. Ik vroeg me af, dit impliceert een beetje dat de Stadspartij het dicht vindt daar: waar gaan we de woningen bouwen als ze daar niet gebouwd worden?

00:37:32

Voorzitter: De Stadspartij.

00:37:32

De heer Staijen: Ik begon met te zeggen dat wij het eens zijn dat daar woningen gebouwd worden. Ik denk alleen dat wij steeds willen dat de open ruimtes tussen de gebouwen wat groter moeten worden. Hetzelfde, wil ik zeggen, bij de Woldringlocatie is bijvoorbeeld de hele openbare ruimte, dichtgegooid met hekken. Wat dat betreft steun ik onmiddellijk de Partij van de Arbeid en de Partij van het Noorden: maak dat open en zorg dat daar een leuk loopgedeelte komt langs het Reitdiep. Ik ga verder. Wat ons opvalt, voorzitter, is dat de zienswijzen van de GGD over lawaai en fijnstof en van de Veiligheidsregio over de ongelukken met gevaarlijke stoffen gemakkelijk opzij worden geschoven. Het plan om dit later op te lossen bij de upgradering ergens in de verre toekomst van de westelijke ringweg, dat biedt ons weinig vertrouwen. Door de overkapping van de Ring Zuid en het vervoer van gevaarlijke stoffen zal de kans op ongelukken hier alleen maar toenemen.

00:38:34

Voorzitter: Excuses, u had een interruptie voor die laatste zin van de Partij van de Arbeid.

00:38:37

De heer Tjepkema: Voorzitter, ik vind het vrij stoere uitspraken van de Partij van de Arbeid als ik zeg dat we in eigendomsverhoudingen willen gaan sturen. De rechterzijde van mij is dat niet zo met mij eens. Dat maakt niet uit. Ik vind deze uitspraak van de Stadspartij stoerder. Ik hoor dat vaker bij de Stadspartij dat we minder woningen moeten gaan bouwen. Dat we het hier niet moeten doen en daar niet moeten doen. De Stadspartij is het met mij eens dat we ergens die woningen

neer moeten gaan zetten? Dat je een afweging moet maken tussen waar de beste locaties daarvoor zijn. Dat je hier de kansen voor ziet. Dat je soms tot de afweging moet komen dat je het d gaat doen. Of zie ik dat verkeerd?

00:39:10

De heer Staijen: Dat ziet u deels verkeerd. Dat je overal zoveel mogelijk woningen moet bouwen, we hebben ze hard nodig, ben ik volkomen met jullie eens. De GGD en de Veiligheidsregio waarschuwen: zet ze niet zo dicht bij die drukke ringweg. Dan moet je een andere oplossing zoeken en een iets ander gebouw neerzetten.

00:39:31

Voorzitter: Een interruptie van de Partij van de Arbeid.

00:39:33

De heer Tjepkema: Voorzitter, ik begrijp die bezwaren goed. Dan wordt er een afweging gemaakt. Dan wordt ervoor gekozen, ook door onze raad, om dat te gaan doen. Zelf hebben we het bij Stadshavens gedaan. Dat zijn andere belangen die spelen, namelijk van de mensen die daaromheen wonen. Dan gaan we het doen na een zorgvuldige afweging. Ik kom dan op het punt van mevrouw Hillekens aan de overkant van mij. Waar gaan we het dan doen, wat de Stadspartij betreft? Waar gaan we dan die aantallen toevoegen, als het nergens kan wat u betreft?

00:39:57

De heer Staijen: Er zijn vele locaties buiten de stad waar veel gebouwd kan worden. Misschien niet dit soort appartementjes. Bijvoorbeeld Meerstad Noord, wat oorspronkelijk bestemd was voor een enorme woningbouwopgave, is daaraan onttrokken. Dan kan je zeggen: we gaan alles inbreiden in de stad. Voor een aantal projecten kan dat goed. Als je de ruimte wil zoeken en veel wil bouwen, zal je langs de rand van de stad moeten gaan werken.

00:40:23

Voorzitter: De VVD had een interruptie voor u.

00:40:26

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, ik ben benieuwd of de Stadspartij tegen deze plannen is?

00:40:29

De heer Staijen: Nee, we zijn er niet op tegen. Dat heb ik in mijn allereerste regel van de woordvoering gezegd. Wij zien een aantal bezwaren. We hadden graag een aantal dingen anders gezien in dit plan. Voorzitter, ik ga afsluiten. Ik wil op parkeren terugkomen. Er worden hier 106 plaatsen voorzien voor dit bouwwerk. Zoveel mogelijk op eigen terrein. Daar zijn wij mee akkoord dat voor dit soort woningen is 106 plaatsen op 160 appartementen een redelijke norm. B&W, staat er bij, kan hierop ontheffing verlenen. Daar hebben wij een probleempje mee. Dit gebied heeft al een groot parkeerprobleem, door de ernaast liggende Woldringlocatie die geen enkele parkeerplaats heeft, geloof ik. Dan ga je nu op voorhand de ontwikkelaar een escape bieden van die norm parkeerplaats op eigen terrein. Dat zou ik nooit gedaan hebben. Dat zien wij als een escape van: hij kan wel met tien.

00:41:30

Voorzitter: Een interruptie, Partij van de Arbeid.

00:41:35

De heer Tjepkema: Voorzitter, eerst een feit. Het Woldringgebouw heeft wel een aantal parkeerplaatsen. Dan het tweede. Vaak hebben we het over het Woldringgebouw. Elke keer is het antwoord hetzelfde. We hebben ervan geleerd, zegt het college dan. Wij als raad ook. We gaan op een andere voet verder. We gaan verregaande afspraken maken over parkeren in de bouwplannen, zoals dat nu hier gedaan is. Dan kun je erop vertrouwen dat er genoeg parkeerplaatsen zijn. Is de Stadspartij dat niet met mij eens?

00:42:00

De heer Staijen: Nee, dat lees ik hier niet. Ik lees dat er 106 plaatsen worden voorzien bij dit gebouw. Dat is goed bij 160 kleine appartementen. Dat kunnen we ons voorstellen. Dan staat er een regel later: B&W kan hierop ontheffing gaan verlenen. Dat vinden wij een escape voor de projectontwikkelaar, die vraagt die ontheffing wel aan. Dan worden het er misschien maar 60.

00:42:23

Voorzitter: U had een interruptie van de VVD tegood.

00:42:25

De heer Heiner: Voorzitter, ik vraag me af wat de Stadspartij dan wil. Er zijn twee adviezen. Die adviezen gaan niet veranderen. Daar is een reactie vanuit het college op gekomen. Wat wilt u dan als Stadspartij? Zegt u dan: we moeten daar een veel duidelijkere toelichting op geven? Vindt u dat we daar meer rekening mee moeten houden? U bent aan de ene kant voor, maar aan de andere kant tegen. Ik zie niet wat de oplossing volgens de Stadspartij is.

00:42:49

De heer Staijen: De oplossing die wij hier zien op parkeergebied, is dat als er 106 plaatsen moeten zijn, dat er 106 plaatsen zullen komen. Dat er geen ontheffingen of zo op verleend gaan worden.

00:43:01

Voorzitter: Allerlaatste vraag. VVD.

00:43:01

De heer Heiner: Voorzitter, het ging niet over het parkeren. Dat ging over de adviezen van de Veiligheidsregio ten aanzien van het bouwen dicht bij de ringweg. Hoe vindt u dat we daarmee moeten omgaan? Volgens mij, die feiten liggen er. We kunnen het wel of niet doen. Wat ons betreft moeten we het wel doen. U zegt net dat u vindt dat er te weinig naar geluisterd wordt. Wat moeten we dan doen?

00:43:22

De heer Staijen: Diezelfde vraag is vijf minuten geleden bij een interruptie gesteld. Ik kan hetzelfde antwoord geven. Wij begrijpen dat je hier nu dit gebouw neerzet. We hadden liever gezien dat het verder van de westelijke ringweg gezet was, anders opgezet was. Dat de adviezen van de Veiligheidsregio ter harte genomen waren. Die worden nu naar de verre toekomst weggeschoven. Dan zien we wel als er een ongelukje gebeurt voor die tijd.

00:43:52

Voorzitter: Daar sluiten we dan mee af. De volgende woordvoering, Partij voor het Noorden.

00:43:59

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Het is al gezegd: elke woning, elke woonunit, of hoe je het noemen wil, is er één meegenomen. De urgentie, de nood wordt elke dag groter en groter. Wij hopen samen met de wethouder en het college dat we kunnen bouwen en bouwen en bouwen. Dat is hard nodig. Daar waar je kan spreken dat bij Woldring was de kwaliteit, de oplevering matig. Bij Crossroads was het voldoende. Zou je kunnen zeggen, dit is bijna goed, Friesestraatweg 175. Er zit progressie in. En waarom bijna goed en niet goed? Dat heeft te maken met het nog steeds onduidelijke perspectief van Ringweg West. Daar wordt al jaren over gesproken. Waarbij de provincie drie keer nadenkt of ze ooit nog een verdiepte ligging willen aanleggen. Denk aan Ring Zuid. Wij pleiten al jaren ervoor om die weg een mooie stadsweg te maken, 50 kilometer.

00:45:03

De heer Van der Laan: Dan een gehele nieuwe ringweg eromheen leggen. Kijk eens naar de Haak om Leeuwarden bijvoorbeeld. Om die fijnstof, waarvan we overtuigd zijn dat we over 50 jaar zeggen: fijnstof, wat leefden die mensen in 2024 vreselijk ongezond. Dat dat kon. Dat dat mogelijk was. Kijk maar eens bijvoorbeeld op Longfonds.nl en typ je eigen postcode in. Dan zie je dat op alle plekken rond de ringweg sprake is van matig tot onvoldoende luchtkwaliteit.

00:45:38

Voorzitter: Er is een interruptie, D66.

00:45:41

De heer Rustebiel: U denkt dat de Ring West blijft net zo druk als je hem verlegt? Die mensen moeten daar langs. U denkt dat een extra westelijke ringweg aanleggen goed is voor de volksgezondheid en de luchtkwaliteit?

00:45:53

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:45:53

De heer Van der Laan: Op die plek wel. We kunnen vanaf Groningen naar Harlingen in 55 minuten, dankzij de Haak om Leeuwarden. Dat is een perfect voorbeeld hoe je zo'n stad kan ontlasten. Waarbij de eerste jaren werd gedacht: wat ligt die ringweg ver van die stad af. Nu vinden we het normaal, althans in Leeuwarden. In die zin moet Groningen meer die kant uitdenken en zich niet voor een tweede keer gaan vergalopperen aan een Ring West debacle, voorzitter.

00:46:30

Voorzitter: Je noemt twee keer Leeuwarden. Dan heb je Rico. Partij van de Arbeid.

00:46:38

De heer Tjepkema: Het gonst van de stoere uitspraken vandaag in deze raad. Daar kom ik achter. Mijnheer Van der Laan doet er ook een aantal. Ik kan mij vinden in dat we die Ring West aan moeten pakken. Dat moet gebeuren. Ik kan me voorstellen dat de reden dat we dat niet direct hebben gedaan is, omdat wij geen geld daarvoor hebben. Zoals bij de Haak om Leeuwarden op een gegeven moment een compensatiepakket vanuit het Rijk kwam. Is de heer Van der Laan het met me eens dat dat een essentieel ingrediënt is om dat te gaan doen?

00:47:06

Voorzitter: Partij voor het Noorden. De interrupties van de Partij van de Arbeid mogen korter.

00:47:11

De heer Van der Laan: Diezelfde compensatie heeft Groningen gehad voor Ring Zuid. De rest is geschiedenis. Dat gaan we mogelijk niet een tweede keer doen, althans niet op die schaal. Je ziet dat daar weinig beweging is. Toen wij in 2022 deze gebiedsvisie vaststelden, was de verwachting: het zal nu gaan opschieten met die Ring West. We zien of horen weinig, noch van de provincie, noch van de gemeente Groningen daaromtrent. Daar maken we ons zorgen over. Vooral vanwege die fijnstof. Daar hebben andere partijen al het nodige over gezegd. Waarom bijna goed en net niet helemaal goed? Een ander punt is dat de mensen van de Voermanhaven ontevreden zijn. Het is jammer dat ze hier vanavond niet zijn. Ik begreep dat ze dusdanig gefrustreerd zijn en niet gehoord voelden dat ze daar geen behoefte meer aan hadden.

00:48:07

De heer Van der Laan: Weliswaar raakte de schaduwzijde niet de Voermanhaven zelf. Wel het hele watergebied. Daar heeft het CDA al wat over gezegd. Als watersportliefhebber wil je graag de zon zien op het water. Dat is matig in dit onderwerp.

00:48:27

Voorzitter: Interruptie, Partij van de Arbeid.

00:48:31

De heer Tjepkema: Als woningzoekende wil je de zon op het water zien. Daarom gaan we zoveel woningen bijbouwen hier. Ik herken het participatietraject niet, zoals de heer Van der Laan het nu aanhaalt. Volgens mij is dat goed gegaan. In die zin dat er een afweging gemaakt is. Dat ze zich gehoord hebben kunnen voelen. Ik weet niet zo goed waarom de heer Van der Laan het op deze manier aanhaalt.

00:48:49

De heer Van der Laan: In de bijlage is gisteren of vandaag een brief toegevoegd. Daar stond duidelijk de kritieken in te lezen van één bewoner. Ik heb nog een andere bewoner gesproken. Die zei hetzelfde. Die had geen behoefte meer om hier te gaan inspreken. Dat is jammer, voorzitter, we willen graag altijd mensen hebben die hier komen inspreken en dan hoop hebben dat dat effect heeft. Bijna goed. Voor ons goed genoeg om hier ja tegen te zeggen. Met de aantekening die ik net heb verteld. Tot zover, voorzitter.

00:49:34

Voorzitter: Een volgende woordvoering van de SP.

00:49:37

De heer De Waard: Dank, voorzitter. Gezien mijn bijdrage in de eerste termijn waren er in eerste instantie wat zorgen bij mijn partij over de veiligheid en de gezondheid van die woningen. We willen niet willens en wetens ongezonde woningen gaan bouwen. Dan snel de vraag: als het geen woningnood was geweest, hadden we dan alsnog daar die woningen zo gebouwd? Dat betwijfel ik. De antwoorden van de wethouder gaven daar wat vertrouwen, dat de potentiële problemen aangepakt

zullen worden. Het blijft een ontwikkelaar. Het is altijd moeilijk of dat gaat gebeuren. Voor nu willen we het voordeel van de twijfel geven. We houden vinger aan de pols. Betaalbaarheid is een issue. Dat kwam net al naar voren. We hebben zorgen over de prijzen van deze woningen, waar geen afspraken over zijn gemaakt.

00:50:42

De heer De Waard: Toen ik navroeg waarom dat niet zo was, was het antwoord daarop dat we elders in de Reitdiepzone al sociale huur gaan bouwen. Of dat er al is, dat weet ik niet meer precies. Dat in het gehele plan dat goed zat. Dat is aan de ene kant fijn dat die betaalbare woningen er zijn. Het is ook jammer. Wat is nu het risico? Dat er blokje van 160 dure woningen komt, die nooit in aanraking komen met mensen uit de sociale huur. Dat is zonde. Dat is niet het mengen van de stad. Dat is segregatie in de hand werken. Dat is zorgen voor een verdeelde stad. Wij gaan hier voor een ongedeelde gemeente. Dat is zonde. In het vervolg zouden we graag dat anders zien. Meer sociale huur, naast de middeldure huur, de dure vrije sector woningen, zodat je een daadwerkelijke gedeelde gemeente krijgt.

00:51:40

Voorzitter: Woordvoering van de ChristenUnie.

00:51:47

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Mijn fractie is blij met dit plan. Ik kan me vandaag voor de verandering aansluiten bij de VVD. Dat we behoefte hebben aan één- en tweepersoonswoningen. Betaalbare woningen die wat kleiner zijn. Die geschikt is voor een groep mensen die niet op 120 vierkante meter per direct zit te wachten. Die een mooie flat daar aan de ring ziet zitten. Voorzitter, we zien de spagaat die andere partijen al schetsen. Die zeggen: hoe gaan we om met de adviezen van de Veiligheidsregio en van de GGD over de gezondheid. Aan de andere kant denk ik dat we moeten terugkijken op het besluit wat we allemaal als gemeenteraad hebben genomen, waar mijn partij achterstond. Dat we hier langs de Ring West willen bouwen, omdat dit een prachtig stukje binnenstedelijk gebied is.

00:52:47

De heer Dwarshuis: Dat we daardoor de stad niet verder hoeven uit te breiden dan dat we nu al doen. Dit lijkt ons een mooi plan. Mijn fractie denkt dat we deze ontwikkelaar... Ik voel een interruptie aankomen.

00:53:01

Voorzitter: Laten we dat eerst doen.

00:53:02

De heer Dwarshuis: Laten we dat eerst doen.

00:53:05

Voorzitter: SP.

00:53:05

De heer De Waard: Ik vind het spannend wat er aan het einde van die zin komt. Dat zullen we zo horen. Over dat argument: we hebben die adviezen van de Veiligheidsregio, GGD gehoord. We hebben eerder besloten om hier te bouwen. We gaan het doen. Dat is een aparte redenering. Er is zoiets als voortschrijdend inzicht

en nieuwe feiten. Ik weet niet of dit per se nieuwe feiten zijn. Omdat we iets eerder besloten hebben, kunnen we nu iets anders beslissen?

00:53:34

De heer De Waard: ChristenUnie.

00:53:36

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. De SP heeft daar gelijk in. Je kunt altijd terugkomen op je besluit. Ik denk dat we dat niet moeten doen. Dan zou je om de zoveel jaar weer eerst linksaf gaan, dan rechtsaf en weer terug. Dat maakt het volgens mij voor bouwers ingewikkeld om hun plannen uit te voeren. In mijn beleving hebben wij toen in de Structuurvisie duidelijk afgewogen dat de ringweg fijnstof oplevert, maar vooral geluidshinder. Daar kunnen we prima op bouwen. Daar kunnen ontwikkelaars rekening mee houden. Ik begrijp van de wethouder dat we goed in gesprek zijn. De ambtenaren die ik hierover gesproken heb, bevestigen dat beeld van mij. Goed in gesprek zijn met deze ontwikkelaar. We hebben in dit gebied gezien dat sommige ontwikkelaars het niet goed doen of niet goed hebben gedaan. Het zijn niet dezelfde ontwikkelaars.

00:54:29

De heer Dwarshuis: Ik denk dat we, zoals de SP zei, deze ontwikkelaar het voordeel van de twijfel moeten geven. Die gaan we het voordeel geven. Die gaat daar 160 mooie appartementen neerzetten. Daar ben ik blij mee. Het enige waar mijn fractie niet zo blij mee was, het voorschot wat we in het raadsvoorstel nemen op de discussie, die we over de Ring West moeten hebben, door in het laatste gedeelte een aantal wensen daarin te fietsen. We moeten volgens mij nog een debat hebben over: wat willen we met die ringweg? Willen we die verdiept aanleggen. Willen we hem op een andere plek aanleggen, zoals de heer Van Der Laan voorstelde. Het lijkt alsof dit raadsvoorstel niet alleen over het bestemmingsplan gaat, maar een voorschot neemt op die discussie. Ik zou graag willen vragen aan het college of ik dat op de juiste manier lees, of dat met die bedoeling geschreven is, of dat daar een andere bedoeling bij was.

00:55:21

Voorzitter: Interruptie van de Partij van de Arbeid.

00:55:23

De heer Tjepkema: Ik heb het gemist of er staat niks in de beslispunten over de Ring West. Klopt dat?

00:55:32

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Wat een Partij van de Arbeid zegt klopt. Dat staat niet in de beslispunten. Het staat nadrukkelijk in het voorstel. Als het geen reden had, dan stond het er volgens mij niet. Het heeft volgens mij waarde. Ik zou graag van de wethouder willen horen hoe ik dat moet lezen.

00:55:52

Voorzitter: Dat was uw einde woordvoering. Dan hebben we nog de Partij voor de Dieren en GroenLinks en D66. Partij voor de Dieren.

00:55:58

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Mijn partij heeft altijd een beetje een moeilijke

relatie gehad met de planontwikkeling in de Reitdiepzone. De heer Tjepkema van de Partij van de Arbeid had het er al over: postzegelplanologie. Je hebt een aantal slechte plannen gezien in het verleden. Plannen die weinig klimaatadaptief waren, natuur inclusief en waar vrijwel geen bomen werden teruggeplant. Mijn partij moet constateren dat dat op dit punt het geval is. Vijfenvijftig extra bomen die zullen worden aangeplant in plaats van de 43 benodigde. Je ziet dat er steeds meer vergroeningsmaatregelen worden getroffen. Dat deze ontwikkelaar, samen met de gemeente, een groen plan heeft gemaakt. Je moet een beetje het bestemmingsplan doorpluizen om daarachter te komen. Een oproep aan het college om misschien dat wat nadrukkelijker in het raadsvoorstel te laten terugkomen. Dat zijn dingen waar we als raad, als college trots op mogen zijn.

00:56:53

Voorzitter: Er is een interruptie van de Partij voor het Noorden.

00:56:54

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Partij voor de dieren, er verdwijnen een aantal bomen. Hoe kijkt de Partij voor de Dieren daar tegenaan?

00:57:02

De heer Hekkema: Dat dat altijd traag is, mijnheer Van der Laan van de Partij voor het Noorden. Als u de stukken had doorgepluist, dan had u kunnen lezen dat een deel van die bomen niet zo'n grote levensverwachting meer had. Dat er bomen zullen worden terug geplant die dat wel hebben. Het is zo dat in dit gebied er houtopstanden zijn, die worden gecompenseerd. Dat de mogelijkheid ontstaat om meer te vergroenen. Het is het geval dat we hier houtopstanden en een aantal bomen moeten verdwijnen. We kunnen een kwaliteitsslag aanbrengen om dat te verbeteren.

00:57:44

Voorzitter: Daar wil de Partij voor het Noorden op reageren.

00:57:45

De heer Van der Laan: Je kunt er naartoe schrijven. Alle bomen gaan een keer dood. Deze ook. Je kunt daarmee spelen. Wij hebben ze gisteren toevallig bekeken. Het is best groen nu en best hoog en best veel en best bossig.

00:57:59

Voorzitter: Kun je een reactie geven en daarna verder met je woordvoering.

00:58:01

De heer Hekkema: Voorzitter, bomen planten ja. Er moeten ook huizen worden gebouwd. Dat moet helaas zo. Helaas? Er moeten huizen worden gebouwd. Ik denk dat er hier bomen worden geplant en huizen worden gebouwd. Dat er daarvoor wat bomen moeten verdwijnen. Er staan nu geen huizen. Tel het bij elkaar op. Ik denk dat dat het antwoord op uw vraag is.

00:58:24

Voorzitter: Er is een interruptie van GroenLinks.

00:58:25

Mevrouw Hillekens: Ik had een aanvullende vraag op wat de heer Van der Laan zei. Die lijkt nu te suggereren dat het zo opgeschreven is dat die bomen gekapt kunnen

worden. Ik neem aan dat de heer Hekkema ervan uitgaat, wanneer dit onderzoek gedegen wordt gedaan, dat dat niet toeschrijven is naar een conclusie. Dat hij die visie met mij deelt. Klopt dat?

00:58:44

De heer Hekkema: Die visie deel ik volledig met GroenLinks. We moeten altijd kritisch blijven op adviezen en dergelijke. Dat bent u van ons gewend. Ik zou het college willen oproepen om... Er gebeuren veel dingen. Er wordt van oost en west ontwikkeld. Je ziet wat de heer Tjepkema eerder aangaf, dat die kade langs de Reitdiep niet altijd begaanbaar is. Dat daar niet een grote of doordachte visie op is om daar bijvoorbeeld een groenstructuur aan te leggen, die zowel voor mensen interessant is om te recreëren, maar ook voor dieren interessant is om te migreren. Datzelfde geldt voor de herinrichting van de Friesestraatweg. Ik zou het college willen oproepen om in die verdere planontwikkeling in de Reitdiepzone meer aandacht te hebben voor ecologische verbindingen. Ecologen en natuurorganisaties meer te betrekken bij die verdere planontwikkeling. Daar wil ik het bij laten.

00:59:41

Voorzitter: De volgende woordvoering, D66.

00:59:45

De heer Rustebiel: Dank, voorzitter. De Reitdiepzone ontwikkelt zich op versnipperd grondgebied. Dat is lastig ontwikkelen, om daar een samenhang in te krijgen. Zeker vanuit de gemeente. Als ik zo kijk hoe de plannen zich de laatste jaren ontwikkeld hebben, dan denk ik dat het ruimtelijk en visueel een aantrekkelijk stedelijk gebied is geworden. Wat een knap aanzien heeft als je aan de overkant van het Reitdiep fietst. Dat spreekt mij in elk geval aan. Ik snap dat het voor de direct omwonenden zijn nadelen kent. Vraag die blijft hangen, daar heeft mijn fractie vaker een punt over gemaakt: of het gebied het qua mobiliteit kan dragen? Het is nu al druk met parkeren, scooters, bezorgdiensten, bewoners. Dan komt er een nieuwe ontwikkeling bij. We hebben die Ring West plannen nog niet definitief gemaakt.

01:00:33

De heer Rustebiel: Dat begint bij meerdere gebiedsontwikkelingen ingewikkeld te worden. Ring West, maar ook de Friesestraatweg. Waar komt straks de busbaan? Waar komt de afslag naar de nieuwe wijk De Held? Komt er wel of niet een weg bij de Aduarderdiep bij? Het wordt ingewikkeld, als we daar niet snel wat meer over weten, om wat breder te sturen op goede ruimtelijke ordening. Ik hoop dat daar snelheid in komt. Daarvoor is geld nodig, met name uit Den Haag. Dit is een zorgelijk punt. Verder over ecologie zou ik willen zeggen: als er iets met een boom is hier, is iedereen altijd direct op de achterste benen. Ik zou een pleidooi willen houden voor oevers en natuurvriendelijke oevers. Als je kijkt naar de stad die Groningen is en het landschap wat Groningen maakt, dat zijn juist die oevers.

01:01:22

De heer Rustebiel: Qua ecologische kwaliteit denk ik veel rijker nog dan de gemiddelde houtopstand. Het past bij ons gebied om daar goed mee om te gaan. Ik sluit aan op wat de heer Hekkema net zei: als je daar een boulevard maakt, maak niet alleen een Boulevard voor mensen, maar zorg ook dat die natuurvriendelijke oever daar zijn plek kan krijgen. Dat is minstens of nog belangrijker dan een boom meer of minder. Dat is een pleidooi wat ik zou willen onderschrijven.

01:01:49

Voorzitter: De laatste woordvoering van GroenLinks.

01:01:51

Mevrouw Hillekens: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al een aantal voors en tegens genoemd. We hebben getwijfeld, gegeven de normenoverschrijding en dergelijke. We zien in het gesprek met de ontwikkelaar, waar we vertrouwen in hebben, dat het college daar standvastig genoeg mee in gesprek kan gaan. Dat voor die problemen de oplossing ligt. We zijn blij met die nieuwe oever die daar komt. Ik kan het pleidooi van de heer Rustebiel onderschrijven, dat die boulevard niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren moet zijn. Het is een hoogwaardig stukje openbare ruimte die je toevoegt. Daarom zijn we blij met het bericht dat we hadden gelezen dat bij Woldring het hek... Dat daar wat aan gedaan wordt. Je ziet gelijk wat er gebeurt als je de openbare ruimte toe-eigent. Het moet voor iedereen toegankelijk zijn.

01:02:37

Mevrouw Hillekens: Het is een wijk die niet zoveel openbare ruimte heeft. Ik denk dat er veel gebruikers gebruik van maken. Wij zijn blij dat er nieuwe woningen toe worden gevoegd. De problemen van postzegelplanologie zien wij. Ik denk dat de heer Van der Laan gelijk had dat er een stijgende lijn zit in kwaliteit van projecten. Ik hoop dat we dat bij de oplevering nog steeds kunnen concluderen. We zijn tevreden met dit plan en kunnen ermee instemmen.

01:03:04

Voorzitter: Op het eind een interruptie van de Partij voor de Dieren.

01:03:06

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Is GroenLinks het met de Partij voor de Dieren eens dat er in de verdere planvorming in de Reitdiepzone wat meer aandacht mag zijn voor natuur inclusief bouwen?

01:03:15

Mevrouw Hillekens: Voorzitter, dat ben ik eens met Partij voor de Dieren.

01:03:18

Voorzitter: Helder allemaal. Dan kunnen we over naar de tweede termijn van het college.

01:03:26

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we bouwen hier een intensief gebruikt straks stukje stad. Dat is duidelijk waarneembaar. Het zal in de toekomst duidelijker waarneembaar worden als je over de Ring West rijdt of, zoals de heer Rustebiel schetst, aan de overzijde van de Reitdiep. Dan kun je zien dat de gemeente Groningen, de stad, zijn best doet om zoveel mogelijk mensen op een goede manier te huisvesten op een compact stuk gebied. U heeft in 2022 de afweging gemaakt om dat hier te doen, op deze manier. Niet het bijvoorbeeld af te wentelen op het buitengebied. Ik denk dat dat een goede keuze is geweest. Het college staat daar nog steeds achter, om juist op deze plek intensief te bouwen. Als je het op de kaart van de stad bekijkt, zie je hoe ongelooflijk dicht dat bij de binnenstad is en bij veel belangrijke bestemmingen in onze stad.

01:04:14

De heer Van Niejenhuis: Grote werkgevers, zoals de universiteit. Dit is een plek die

hier om vraagt. In combinatie met die ruimte die eromheen is, met dat Reitdiep wat daar stroomt. Ik zie zo voor me dat als het lukt om die Ring West kwalitatief te verbeteren dat dat hier een fijne plek is om te wonen. Nog fijner dan nu al het geval is. U heeft een aantal vragen gesteld en een aantal oproepen gedaan. Ik zal beginnen bij de VVD. De VVD zegt: zouden we niet in deze ontwikkeling extra parkeerplekken kunnen maken om daarmee eventuele problemen van andere locaties op te lossen? Ik denk dat het niet fair is om aan een ontwikkelaar te vragen om de problemen van een andere locatie op te lossen. Aan de andere kant is het zo dat we inmiddels een betaald parkeerregime hebben ingevoerd. Die Friesestraatweg als ventweg hebben aangepakt.

01:05:08

De heer Van Niejenhuis: Daarmee is het parkeerprobleem veel minder erg geworden. Zien we wel dat het voor een deel zich verplaatst heeft. Op deze locatie, op dit moment speelt hier geen grote parkeerproblematiek, vanwege het invoeren van een betaald parkeren regime. Niet dat enthousiasme van de VVD, begrijp ik. Wel een andere oplossing voor hetzelfde probleem. Dat zal ook gelden voor deze nieuwe ontwikkeling.

01:05:32

Voorzitter: U krijgt een hand omhoog. VVD.

01:05:35

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, ik maak me zorgen op het moment dat we betaald parkeren aan de andere kant van de ring gaan invoeren, wat dat betekent voor dit gebied. Dat zal ongetwijfeld een keer gaan gebeuren, dat we bijvoorbeeld in Vinkhuizen betaald parkeren gaan invoeren. Dan zullen die auto's weer terug verplaatsen. Dan hebben we alsnog die de parkeerproblematiek. We kunnen die dingen één keer goed oplossen. Voorzitter, ik denk dat het verstandig is om dat nu op te lossen. Misschien moet dat met geld van de gemeente, als dat niet kan. Het is logisch dat die ontwikkelaar daar niet voor gaat opdraaien. Wij moeten dat ergens oplossen.

01:06:10

Voorzitter: Het college.

01:06:12

De heer Van Niejenhuis: Voorzitter, ik begrijp niet wat de heer Heiner zegt. Als er aan de overzijde van de ring betaald parkeren zou worden ingevoerd, dat er dan op deze plek een probleem zou ontstaan.

01:06:23

De heer Heiner: Voorzitter, die mensen die bijvoorbeeld in de Woldring wonen, die zullen nu de auto iets verderop zetten. Aan de andere kant van de ringweg is geen betaald parkeren. Op het moment dat daar betaald parkeren wordt ingevoerd, zullen die mensen ergens anders de auto neerzetten en betaald bij de Woldringlocatie aan de Friesestraatweg. Dan is de problematiek terug verplaatst. We kunnen het maar één keer goed oplossen. Volgens mij is dit het moment om dat goed op te lossen, voorzitter.

01:06:50

Voorzitter: Het college.

01:06:51

De heer Van Niejenhuis: Voorzitter, mijn beeld is dat voor de mensen die in de Reitdiepzone wonen geen parkeervergunningen worden uitgegeven. Dat het probleem wat u nu schetst niet zal optreden. We zullen niet de zienswijze van de VVD overnemen om meer parkeerplekken in dit plan te brengen. Dat lijkt op dit moment niet verstandig en is niet nodig, omdat het probleem op dit moment niet optreedt op deze plek. Partij van de Arbeid vraagt naar de openbare ruimte en naar het aansluiten op de bestaande ontwikkelingen met de nieuwe gebouwen. De oevers van de Reitdiep zijn de openbare ruimten die dit plan dragen. Dat is de openbare ruimte die dit plan draagt. Ik zou zeggen: kom er maar eens om. In veel andere steden worden ontwikkelingen als deze met de voeten in het water gezet en is er geen openbare kade. Die maken we hier wel.

01:07:36

De heer Van Niejenhuis: Enerzijds omdat het een belangrijke waterkering is die daar langs de Reitdiep ligt. Anderzijds omdat dat een grote kwaliteit heeft, zodat de bewoners van dit gebied en van omliggende wijken gebruik kunnen maken van de oevers van de Reitdiep. Ik zeg alvast richting andere partijen die daarom gevraagd hebben dat we gaan kijken of we het in ecologische zin kunnen versterken. Of we het qua groenvoorziening zullen kunnen versterken. Ik heb het zelf als raadslid al een keer gezegd: we zouden wat meer aandacht moeten besteden aan een plek en een bijzondere rol die het Reitdiep heeft gespeeld in de ontstaansgeschiedenis van deze stad. Daar zou wat uiting aan mogen worden gegeven. Dat zijn zaken die we in de toekomst van deze plannen aandacht zullen geven.

01:08:14

De heer Van Niejenhuis: De heer Tjepkema vraagt: hoe sluit je aan op bestaande gebouwen met deze nieuwe ontwikkelingen? We staan hier bewust wat meer variëteit toe dan u misschien op andere plekken ziet. De basis is intensieve bebouwing, redelijk industriële look, zoals ook dit gebouw die zal hebben. Er mag wat meer variatie zijn dan u misschien op andere plekken van ons gewend bent. Dat hangt samen met de plek in de ontwikkelstrategie op deze plek.

01:08:43

Voorzitter: De Partij van de Arbeid wilde hier iets aan toevoegen.

01:08:46

De heer Tjepkema: Kort over de openbare ruimte. Ik ben het eens met de wethouder. Volgens mij wordt dat een hartstikke mooi stuk openbare ruimte. Je ziet dat bijvoorbeeld bij dit plan binnenin een soort van hofje gecreëerd wordt. Mijn vraag zou specifiek gaan over, als het gaat om de openbare ruimte: kan je ervoor zorgen om dat met komende ontwikkelingen meer op elkaar aan te laten sluiten? Kan het college daar bijvoorbeeld op sturen?

01:09:09

De heer Van Niejenhuis: Dat is een technische vraag. De opbouw is nu vaak zo dat er een soort van hofje ontstaat, met een open kant aan de Reitdiep kant. Dat maakt dat je niet van de ene ontwikkeling naar de andere ontwikkeling kunt lopen, zonder er eerst uit te gaan. Of we meer uitwisseling tussen die gebieden zouden kunnen stimuleren, weet ik niet zo goed. Wat daar een rol in zou kunnen spelen, is het voorzieningengebied. U vraagt daar naar. Komen er meer voorzieningen in het

gebied? Ja, dat zit in het kader wat u in 2022 heeft vastgesteld. Dat zal een plek zijn waar mensen elkaar kunnen en zullen gaan ontmoeten. Ik denk in reactie op de SP dat dat ervoor zorgt dat mensen met verschillende achtergronden elkaar gaan ontmoeten in het gebied en mensen van buiten het gebied.

01:09:52

De heer Van Niejenhuis: Als je ziet wat een Baxbier op dit moment aantrekt, mensen uit de hele stad die daar gebruik van maken. Ik kan me voorstellen dat voorzieningen op een plek, dat hier kunnen gaan doen. Of je moet mengen op een blok van 160 woningen, daar kun je het over hebben. Er zit veel diversiteit qua woningbouwtypologie in het gebied en daaromheen in Vinkhuizen en in Paddepoel. Ik ga verder met de vraag die de PvdA heeft gesteld. U stelt de vraag: heeft u er vertrouwen in dat die woningen betaalbaar zullen blijven? Ja, dat heb ik. Enerzijds vanwege de woningbouwtypologie. De plattegronden bestaan uit woningen, variërend van 50 tot 80 vierkante meter. Dat zijn geen dure, grote appartementen. Die blijven betaalbaar. Wat daarbij meespeelt, is dat er een Wet betaalbare huur is, die dit middensegment reguleert.

01:10:44

De heer Van Niejenhuis: De vraag blijft natuurlijk: wat is betaalbaar? In dit middensegment zullen behoorlijke prijzen kunnen worden gevraagd. Misschien wel hoger dan nu die we willen. Het is lastig geweest om deze plek, de ontwikkeling los te trekken. Er zijn een aantal dingen die het duur hebben gemaakt om deze plek te ontwikkelen. Dat maakt dat je in dit segment moet bouwen. Bovendien zie ik het als een toevoeging aan het gebied om mensen met middeninkomens, het middensegment huren hier te realiseren. Voorzieningen heb ik zojuist iets over gezegd. We zijn in gesprek met eigenaren en ontwikkelaars over dat voorzieningenkader. In de Structuurvisie heeft u dat als raad aangewezen waar dat moet komen. We werken eraan om dat voor elkaar te krijgen. Het tempo waarin dat gebeurt, hangt samen met onze ontwikkelstrategie.

01:11:33

De heer Van Niejenhuis: We hebben de kapstok gecreëerd. Het is aan de ontwikkelaars en eigenaren om binnen die kapstok hun werk te doen. Wij nemen als gemeente Groningen dat niet zelf in ontwikkeling. De Stadspartij heeft een reflectie gevraagd op de intensieve bebouwing. Ik denk dat ik dat zojuist heb gedaan met mijn introductie. U zegt: de zienswijze van GGD en Veiligheidsregio Groningen zijn te gemakkelijk terzijde geschoven. Zo zou ik het niet willen noemen. Ik denk niet dat uw raad dat twee jaar geleden heeft gedaan. Ik denk dat uw raad een afweging heeft gemaakt tussen een veel tal belangen. Dat u heeft gezegd: wij laten het belang van het bouwen van woningen prevaleren. We denken dat de risico's die GGD in Veiligheidsregio signaleren A, op te lossen zijn in de gebouwen en B, bij de bron als Ring West wordt aangepakt.

01:12:21

De heer Van Niejenhuis: We blijven in gesprek met de partijen over hoe we een aantal zaken zo goed mogelijk kunnen doen. Ze zijn niet zomaar terzijde geschoven. Ten aanzien van parkeren: u hoeft niet bang te zijn dat het college een ontheffing gaat geven en akkoord gaat met tien parkeerplekken. U noemde dat aantal, geloof ik. Die ontheffing geeft het college ruimte om in te spelen op de ontwikkeling. Stel dat de

ontwikkelaar veel meer deelmobiliteit zou realiseren of veel meer fiets parkeren, en het zou op die manier allemaal kunnen voldoen, dan zouden we daar nog een afweging in kunnen maken. Gezien de woningbouwtypologie in de aantallen, is dit nu het aantal parkeerplekken wat gemaakt moet worden. We zullen daar niet zomaar van afzien. Voorzitter, Partij voor het Noorden vraagt naar de westelijke ringweg en uit haar zorgen over de uitstoot van fijnstof.

01:13:11

De heer Van Nijenhuis: Fijnstof komen we nooit helemaal van af. Auto's stoten fijnstof uit. Als auto's elektrisch zijn, komt er fijnstof vrij door bandenslijtage, remmen. De verwachting is dat fijnstof door auto's zal gaan afnemen, naarmate men meer elektrisch gaat rijden. We zijn op dit moment in gesprek met de gemeente Westerkwartier, die is aangeschoven in de stuurgroep, en met de provincie Groningen om plannen te maken voor de westelijke ringweg. We lopen in dat Mirt traject mee, zoals u weet, richting het Rijk, om onze plannen steeds concreter te maken. Om te zorgen dat we een volgende stap in dat proces kunnen zetten. Ik wil bestrijden wat er vanuit de ChristenUnie is gezegd, dat we vooruitlopen op besluitvorming in de raad. U zult nog een aantal keren over Ring West spreken, voordat die wordt aangelegd.

01:14:00

De heer Van Nijenhuis: Uw raad heeft dit college gevraagd om de plannen voor de Ring West uit te werken. Niet om te gaan voor de variant waarbij een ringweg buiten langs de stad wordt gelegd. Vanuit dat kader werken wij. Als u vindt dat dat anders moet, dan zie ik voorstellen daarvoor graag verschijnen. U heeft één medestander aan de overkant, begreep ik. Dan ga ik naar de SP. U heeft de zorgen geuit over veiligheid en gezondheid in uw eerste termijn. U zegt: ik hou vinger aan de pols. Dat is goed. Ik denk dat er meer raadsleden die dat zullen zijn. Het college ook. U zegt: de prijzen zijn niet gereguleerd. Waarom is er geen sociale huur? Daar heb ik zojuist op gereageerd richting de PvdA. Ik ben niet bang dat er geen ontmoeting zal plaatsvinden tussen mensen van verschillende achtergronden met verschillende portemonnees.

01:14:49

De heer Van Nijenhuis: Dat gaan we in het gebied organiseren. Partij voor de Dieren. U bent blij met de plannen, zegt u. Ik ben zelf niet zo blij met uw typering van postzegelplanologie. Ik denk dat we dat wel gecorrigeerd hebben met het kader wat we in 2022 hebben gemaakt. Ik herinner me dat met name D66 in het verleden zei: college, kom eens met een samenhangend plan. Het zijn te veel losse ontwikkelingen. Ze kennen geen relatie met elkaar. Dat is gecorrigeerd door te komen met een Structuurvisie, die u heeft vastgesteld als raad. Een duidelijk kader waarbinnen de ontwikkelingen plaatsvinden. Ik wil benadrukken dat dit is hoe de ontwikkelingen overal in den lande gaan. De overheid maakt een kader, heeft geen of nauwelijks grondbezit en laat het aan de markt om het te ontwikkelen.

01:15:35

De heer Van Nijenhuis: Het is wat onwennig in Groningen, omdat we het vaak vanuit grondbezit doen. Hier werkt het zoals het vaak in de rest van Nederland werkt. U ziet dat dan de ontwikkelingen van de grond komen. De ene na het andere blok wordt nu ontwikkeld. Dank voor de oproep om de groenstructuren verder te

ontwerpen en te versterken. D66 vraagt aandacht voor de mobiliteit. U signaleert terecht, denk ik, dat het gaat knellen in wat wij dan de westflank noemen. Ik denk dat het goed is om nog een keer te benadrukken dat we niet alleen naar de Ring West kijken. We kijken met de provincie en de gemeente Westerkwartier naar het onderliggende wegennet. Met de gemeente Noordenveld en Tynaarlo spreken we daarover.

01:16:18

De heer Van Nijenhuis: Hoe kunnen we het hele gebied van de westflank, waar we circa 10.000 woningen gaan toevoegen, op die manier inrichten dat we een goede ringverbinding hebben. De verkeerscongestie richting Zuidhorn en richting Groningen worden opgelost. Het onderliggende wegennetwerk, fietspaden, voetpaden, openbaar vervoer allemaal goed geregeld wordt. We bekijken dat stelsel als geheel. Daar blijven we stappen in zetten. U weet dat dit zaken van de lange adem zijn. Ik denk dat ik daarmee alle vragen heb beantwoord, voorzitter.

01:16:51

Voorzitter: De vragen tot nu toe. De VVD wil daar één aan toevoegen.

01:16:55

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Voorzitter, wat betreft die ontheffing voor het parkeren had ik nog een vraag. Voorzitter, de wethouder gaf aan dat er bijvoorbeeld meer fietsparkeerplekken toegevoegd worden. Dat er daarom iets gespeeld mee zou kunnen worden. Maakt dat de onderhandelingspositie van het college richting de ontwikkelaar niet zwakker? Op het moment dat er geen ontheffingsmogelijkheid is, omdat de raad het college die niet heeft meegegeven, dan kan het college tegen die ontwikkelaars zeggen: dit moeten wij doen. Nu kan die ontwikkelaar altijd tegen het college blijven zeggen: het zou kunnen. U heeft die mogelijkheid. Voorzitter, zou het volgens het college niet verstandiger zijn als we die ontheffingen eruit halen?

01:17:32

Voorzitter: Het college.

01:17:35

De heer Heiner: Het college zeg weleens tegen de raad: steuntje in de rug. Fijn als u mij oproept. Dat helpt in de onderhandelingen. Dat is hier niet nodig. Deze wethouder heeft ruggengraat voldoende om dit overeind te houden.

01:17:50

Voorzitter: We hebben een half uur over. Is er een prangende vraag of een nabrander? Welke partij wil een motie indienen op dit onderwerp? De VVD.

01:18:12

De heer Heiner: Ik ga erover nadenken, wat betreft het parkeren.

01:18:15

Voorzitter: Parkeren. Helder. Dan zien we die graag op tijd tegemoet. Dan dank ik u allemaal voor deze prettige avond.